

[Jytte Hilden]

demokratiet har stillet forslag om dette, men for os at se kom der faktisk først gang i dette, da Otto Mønstedts Fond gav 3 mill. kr. Er det den måde, vi skal skaffe penge til forskningen på: først smækker private penge på bordet, så bliver det placeret et sted, hvor det passer, og så kan vi komme i gang med erhvervsforskningen. Ikke at vi principielt er imod, at private bidrager til forskning.

Ministeren siger i sin redegørelse, at han i høj grad ønsker at styrke grundforskningen. Det er et synspunkt, som vi i høj grad også deler i socialdemokratiet og glæder os over. Men er det nu det, ministeren gør med sit program? For mig at se taler ministeren om, at der skal afsættes 500 mill. kr. til grundforskningen. Af disse skal de 300 mill. kr. vist gå til decideret støtte til teknologistyrelsens teknologiske udviklingsprogram. Det er vi da også glade ved, det er godt nok også grundforskning, men alligevel. Den måde, dette er stillet op på, fremmer efter vores opfattelse den traditionelle opfattelse af forskning som alene et spørgsmål om mikroskoper og bip-bip-maskiner, hvor forskning for os at se i langt højere grad også er humaniora, også er samfundsvidenskaberne. De sidste er, så vidt jeg kan se, overhovedet ikke nævnt i ministerens redegørelse. Humaniora får en lille knaphulsblomst; der skal nedsættes et udvalg, og det kan vi da glæde os til.

Ministeren taler med hensyn til den anden del af forskningen, nemlig sektorforskningen, om nogle fælles styrelsesregler for sektorforskningsinstitutter og administration af disse. Vi er i høj grad i socialdemokratiet tilhængere af, at vi får et bedre overblik over hele det offentlige forskningsbudget og dermed også over alle de forskellige steder, der foregår forskning. Men helt fælles regler for rekruttering og fælles regler for bestyrelser vil nok for os at se være vanskeligt at have med at gøre. Det er næppe gennemførligt, og det er næppe heller særlig fornuftigt. Der er ganske store forskelle på f.eks. statens byggeforskningsinstitut, socialforskningsinstituttet, center for udviklingsforskning og fiskeri- og havundersøgelser, for slet ikke at tale om forsvarrets forskningstjeneste – for nu at vælge et par stykker i flæng. De kan næppe komme ind under den samme hat. Fælles normer lyder som en forjættelse, men sektorforskningsinstitutionernes styrke er jo netop,

at de kan reagere prompte og hurtigt og ikke for tungt på de udfordringer, der er.

For os at se vil der også være en anden vej at gå, nemlig at kigge lidt på de bedømmelsesudvalg, som man har i forbindelse med de traditionelle universiteter og læreanstalter. Disse er i meget høj grad rekrutteret med forskere fra de traditionelle universiteter og læreanstalter. Måske burde vi sørge for, at andre også fik mulighed for at sidde i disse bedømmelsesudvalg, sådan at vi fik nogle bredere kriterier for bedømmelserne til stillinger i universitetsverdenen. Det kunne være godt med personer udefra.

Jeg vil godt sige et par ord mere om det teknologiske program. Det er jo sådan, at teknologistyrelsen har lagt et program til 1,5 mia kr. frem, og det glæder vi os meget over at regeringen støtter, for det falder godt i tråd med det forslag, som socialdemokratiet havde allerede i foråret 1983 i vores investeringsprogram. Vi mener, at vi bør styrke den teknologiske udvikling herhjemme.

Planlægningsrådet for forskningen har da også lagt et program for anvendelsen af de 300 mill. kr. over 5 år for at styrke grundforskningen inden for det teknologiske område. Men det er, ligesom man er faldet i den grøft, at man alene kigger på den tekniske side, alene kigger på de naturvidenskabelige discipliner. Det, der mangler, er f.eks. uddannelsesforskning, arbejdslivsforskning, teknologivurdering. Der er i programmet et enkelt punkt, der drejer sig om dette, men så vidt jeg kan læse, er der kun 13 mill. kr. af de 300 mill. kr. afsat til hele dette store, væsentlige område: hvordan påvirkes vort samfund, vort demokrati i forbindelse med indførelse af ny teknologi? Det kunne godt kalde på bevillinger af samme størrelsesorden som bevillingerne til den rent tekniske del af grundforskningen. Det vil vi derfor arbejde for og anbefale at vi i udvalget her i folketinget ser lidt nærmere på hvordan vi kan få afsat penge til.

En anden ting, som er slående i denne sammenhæng, er, at vi har her i folketinget diskuteret teknologinævn, teknologiakademier, teknologidebatter, specielt på informations- og bioområdet, men alle disse tanker er tilsyneladende gået hen over hovedet på ministeren. De er i hvert fald ikke at læse i denne redegørelse. De burde vel også have